

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Delårsrapport 2007-06-30

Krokoms kommun

2007-09-12

Hans Stark

*connectedthinking

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och åtgärdsförslag	1
Inledning	2
Inledning och regelverk	2
Revisionsfråga och revisionsmetod	2
Granskningsresultat	3
Föreskrifter och anvisningar	3
Förvaltningsberättelse.....	3
Resultat- och balansräkningen.....	5
Övrigt.....	5

Sammanfattande bedömning och åtgärdsförslag

Vår utgångspunkt i granskningen av delårsrapporten är att övergripande se på hur den sammanställs och dess förutsättningar att vara en bidragande del i kommunens styrning och uppföljning. Vår granskning är översiktlig och mindre omfattande än granskningen av årsredovisningen.

Med utgångspunkt i revisionsfrågorna gör vi följande sammanfattande bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och aktuell normgivning?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt sammanställs utifrån KRL:s krav och aktuell normgivning

Delårsrapporten saknar en sammanställd redovisning. Vi menar att det vore värdefullt om en sammanställd redovisning för kommunen och dess bolag upprättades, precis som i samband med årsredovisningen. Utifrån olikheter i räkenskapsår så har vi en viss förståelse för att man valt att inte upprätta en sammanställd redovisning men frågan bör övervägas till kommande års delårsrapporter. Nu lämnas information om Krokomsbostäder AB men gymnasieförbundet och räddningstjänstförbundet kommenteras sparsamt i rapporten.

Uppfyller delårsrapporten de av fullmäktige fastställda målen för kommunens ekonomi?

Förvaltningsberättelsens uppföljning av de finansiella målen visar att målen klaras utom målet om att de långfristiga skulderna ska minska, skulderna kommer att vara oförändrade under 2007.

I rapporten finns dock ingen samlad bedömning eller avstämning av fullmäktiges mål för verksamheten med betydelse för en god ekonomisk hushållning vilket gör att vi har svårt att göra en bedömning av måluppfyllelsen i denna del.

Är prognosen rimlig?

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag bygger på de senaste uppgifterna från Sveriges Kommuner och Landsting och får betraktas som rimlig utifrån nu kända uppgifter.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader följer i stort sett den prognos som upprättades i samband med fjolårets delårsrapport sett till kostnadsfördelningen över andra halvåret. Den prognosen för 2006 stämde relativt bra, resultatet i bokslutet för 2006 var 2 mnkr sämre än prognosen i delårsrapporten. Prognosen över nettokostnaderna kan alltså bedömas som rimlig. Marginalen mellan budget och prognos är också så pass stor så att man inom ramen för av fullmäktige fastlagd budget klarar ett resultat som är sämre än prognosen.

Vi bedömer utifrån omfattningen av genomförd granskning att delårsrapporten i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och att dess bidrag till kommunens

styrning och uppföljning ger förutsättningar för att styra kommunens verksamhet och ekonomi. Vi rekommenderar dock att man i det fortsatta arbetet med att utveckla mål för verksamheten med betydelse för en god ekonomisk hushållning beaktar vikten av att utveckla formerna för en samlad rapportering av måluppfyllelsen mot fullmäktiges mål.

Inledning

Inledning och regelverk

Kommunerna är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början. I förarbetena till KRL anförs att det bör överlämnas till praxis att inom ramen för god redovisningssed ange den närmare utformningen av delårsrapporten.

Kommunallagens regler om god ekonomisk hushållning gäller från 2004-12-01 och när det gäller delårsrapporten så har det tillkommit en uppgift för revisorerna att bedöma hur väl delårsrapportens resultat överensstämmer med de mål fullmäktige fastställt:

KL 9 kap 9 a § Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Bedömning av delårsrapport och årsredovisningen ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål (=ändamål och ekonomi).

Revisionsfråga och revisionsmetod

Granskningen syftar till att bedöma hur den granskade delårsrapporten uppfyller kraven enligt följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och aktuell normgivning?
- Uppfyller delårsrapporten de av fullmäktige fastställda målen för kommunens ekonomi?
- Är prognosen rimlig?

Granskningen inriktas mot att granska vilken information som lämnas i delårsrapporten samt rutinerna vid upprättandet. Vid granskningen av rutinerna ingår att bedöma hur periodiseringar, värderingar, prognoser mm har hanterats. Granskningen utförs i enlighet med Komrevs granskningsprogram för granskning av delårsrapport.

Granskningsresultat

Föreskrifter och anvisningar

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juni vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Vad gäller anvisningar och interna föreskrifter så går sådana ut till förvaltningarna. Någon sammanställd redovisning i likhet med i årsredovisningen upprättas inte i delårsrapporten, däremot redovisas Krokomsbostädernas delårsrapport och korta kommentarer lämnas kring Jämtlands Gymnasieförbund. Gymnasieförbundet och räddningstjänstförbundet upprättar sina respektive delårsrapporter per den sista augusti. Kommunen bör sträva mot att i likhet med i årsredovisningen upprätta en sammanställd redovisning i delårsrapporten. Om man väljer att inte upprätta en sammanställd redovisning så är det ur styrningssynpunkt viktigt att de ingående bolagens ställning och resultat kommenteras liksom en prognos för helåret som ger förutsättningar för att skapa en uppfattning om dessa delar av den kommunala verksamheten.

Vår samlade bedömning är att de föreskrifter och anvisningar som finns kring delårsrapporten uppfyller de krav som KRL ställer.

Förvaltningsberättelse

Liksom i årsredovisningen är förvaltningsberättelsen kärnan i den information som delårsrapporten ska redovisa. Förvaltningsberättelsen i delårsrapporten ska enligt KRL innehålla

- förhållanden som är viktiga för bedömning av kommunens resultat och ställning
- händelser av väsentlig betydelse som inträffat under perioden eller efter dess utgång.

Utöver lagens krav på innehållet har praxis i viss mån blivit att förvaltningsberättelsen utformas i överensstämmelse med förvaltningsberättelsen i årsredovisningen vilket stämmer väl med KRL:s förarbeten där man ansåg att delårsrapporten bör ges samma struktur som årsredovisningen. Delårsrapporten i Krokoms kommun är upprättad utifrån rubrikerna:

- Kommunens resultat och ställning
- Verksamheternas resultat
- Koncernen
- Uppföljning av finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i budget för 2007 och plan för 2008 – 2009 inriktningsmål och kommunstyrelsen har i samma dokument formulerat strategiska mål, där bl.a. de finansiella målen formulerats. När det gäller mål och handlingsplaner för verksamheterna så anges i budgetdokumentet:

”Alla kommunala verksamheter formulerar genom dialog på olika nivåer och med berörda aktörer mätbara mål och handlingsplaner för sina respektive ansvarsområden. Mål och handlingsplaner utformas så att de möjliggör årlig uppföljning”

I delårsrapportens verksamhetsberättelse från respektive nämnd följs verksamhetens mål upp.

De finansiella målen följs upp i den ekonomiska översikten på ett överskådligt sätt:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige inför budget 2007	Utfall i delårsrapport/prognos 2007	Måluppfyllelse
Resultat – Kommunens ekonomiska resultat före extraordinära poster ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och övriga intäkter, dvs ca 17 mnkr.	Resultat – Både resultatet i delårsbokslutet (22,9 mnkr) och det prognostiserade resultatet (21,7 mnkr) överstiger fullmäktiges mål.	<i>Ja. Både delårsbokslutet och prognosen uppvisar resultat som är bättre än det finansiella målet.</i>
Likviditet – Ska på ett års sikt motsvara en månads lönekostnader, dvs ca 30 mnkr.	Likviditet – Uppgår vid halvårsskiftet till 69 mnkr, vilket innebär att kommunen uppfyller fullmäktiges mål.	<i>Ja</i>
När likviditetsmålet uppnås ska den totala långfristiga skulden minskas antingen genom amortering av låneskuld eller verklig avsättning till pensionsskuld	Lån – De långfristiga skulderna är oförändrade under 2007.	<i>Nej</i>
Investeringar skall finansieras med egna medel och investeringarnas storlek ska ej överstiga de årliga avskrivningarna, dvs ca 23 mnkr	Investeringar – prognosen för investeringar ligger på 26 mnkr. vilket ligger i nivå med beräknade avskrivningar på helår.	<i>Ja</i>

Både de finansiella målen och verksamhetsmålen kommenteras alltså i delårsrapporten. Vi saknar dock en samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende de inriktningsmål som fullmäktige fastställt i årsbudgeten med utgångspunkt i att dessa betraktas som kommunfullmäktiges mål för verksamheten med betydelse för god ekonomisk hushållning. Om vi däremot betraktar nämndernas verksamhetsmål som det som ska återrapporteras till fullmäktige så bör detta göras på ett mer övergripande och samlat sätt än i nuvarande delårsrapport. Detta kan förslagsvis göras genom att kommunstyrelsen i den övergripande förvaltningsberättelsen återrapporterar måluppfyllelsen vilket även skulle underlätta den be-

dömning som revisorerna ska göra i samband med delårsrapporten huruvida fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål kommer att klaras eller inte.

Vår bedömning är att Krokoms kommuns delårsrapport innehåller en förvaltningsberättelse som uppfyller lagens krav och som följer den praxis som utvecklats på området. Utformningen av verksamhetsmässiga mål med betydelse för en god ekonomisk hushållning behöver utvecklas i såväl planerings- som uppföljningsarbetet.

Resultat- och balansräkningen

Krokoms kommuns delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Detta är i enlighet med KRL:s krav. Däremot saknas sammanställda resultat- och balansräkningar där kommunen och de kommunala bolagen konsolideras vilket får betraktas som en brist i informationshänseende men ingen avvikelse från god redovisningssed. I delårsrapporten finns Krokomsbostäder AB med men däremot saknas i stort sett information om gymnasieförbundet och räddningstjänstförbundet. Dessa båda upprättar delårsrapporter per den sista augusti vilket försvårar upprättandet av en sammanställd redovisning. Ambitionen bör dock på sikt vara att i likhet med i årsredovisningen upprätta en sammanställd redovisning för kommunen och bolagen.

Vi har översiktligt granskat de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster (skatteintäkter, pensionskostnader, löneskatt) så vitt vi kan bedöma har periodiserats. Däremot är det endast Samhällsbyggnadsförvaltningen som gjort periodiseringar av verksamhetens intäkter och kostnader i delårsrapporten. Vi rekommenderar att anvisningarna inför kommande delårsrapporter förtydligas med avseende på riktlinjer för periodiseringar i syfte att få en så rättvisande redovisning som möjligt i delårsrapporten. Vidare menar vi att det är en fördel att periodiseringarna uppdaterar huvudboken istället för att som idag sammanställas sidoordnat från redovisningen.

I resultat- och balansräkning redovisas jämförelsetal för samma period föregående år i enlighet med KRL. Informationen i balansräkningen kan enligt vår uppfattning med fördel kompletteras med uppgift om utfall vid senaste årsbokslut.

Övrigt

I den delårsrapport som presenteras saknas en redogörelse för redovisningsprinciper som ligger till grund för rapporten. En kortfattad beskrivning av redovisningsprinciperna och skillnader i dessa mot årsredovisningen är ett bra stöd för den som ska ta del av rapporten.

Den tid som går mellan rapporttidpunkten och till dess att rapporten behandlas i fullmäktige är lång, tre månader. Detta gör att fullmäktige har en begränsad möjlighet att vid behov uppdra åt nämnderna att vidta åtgärder med avseende på en förbättrad måluppfyllelse av-

seende verksamhet och ekonomi. En delårsrapport som upprättas per augusti skulle möjligen kunna behandlas i fullmäktige i oktober liksom nuvarande rapport och dessutom vara betydligt aktuella.

Delårsrapporten är omfattande och ger mycket och detaljerad information om kommunens verksamhet och ekonomi. Vi menar att det i kommunens fortsatta arbete med att utveckla styr- och ledningssystemen kan finnas skäl att överväga hur delårsrapporterna ska utformas och vilken omfattning den ska ha. Ett tänkbart sätt att utforma rapporteringen är att en mer samlad information kring de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen och de finansiella målen görs i delårsrapporten som behandlas i kommunfullmäktige. Denna bör då vara inriktad på att fokusera på avvikelser från målen och åtgärder för att öka måluppfyllelsen. En mer detaljerad uppföljning kan ges till nämnder och kommunstyrelse för att tillgodose det informationsbehov som finns på denna nivå utifrån kommunallagens krav på nämnder och styrelse:

- Nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten
- De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt

Givetvis ska informationen till de olika nivåerna bygga på ett samlat styr- och ledningssystem där informationen kan hämtas och utformas på det sätt som respektive nivå har behov av. Dessa avslutande kommentarer kring delårsrapporten får mer ses som ett förslag till hur delårsrapporten enligt vår mening kan utvecklas för att i högre grad fylla sitt syfte i kommunen än som en revisionell bedömning.

Sundsvall 2007-09-18

Hans Stark
Certifierad kommunal revisor